

kényelembe, egyél, igyál, gyönyörködjél.“ Ő azonban mindezeket nem cselekedte, hanem megmaradt az Isten iránti engedelmisségben. És mindennek ellenére mégis volt egy nagy fogyatkozása, amit Jézus azonnal felismert. Túlságosan ragaszkodott földi javaihoz, semhogy le tudott volna mondani róluk. Még az örökélet elnyerésének reményéért sem volt erre képes. Minden más egyebet megcselekedett és bizonyára továbbra is megtett volna, de ez túlságosan nagy áldozatnak tűnt a szemében. Lehajtott fővel, szomorúan távozik el Jézustól, és ismét belevész az ismeretlenségbe, ahonnan előbukkant.

Íme, mit hirdet a gazdag ifjú története kétezer év távlatából nekünk, akik éppolyan keresők vagyunk, mint ő volt, és akik szintén ugyanazt keressük, amit ő is keresett. Keressük az örökéletet, keressük az üdvösséget. Minden fáradozásunk ennek az elérésére irányuljon. De ezt a célt csak úgy érhetjük el igazán, ha megértjük, ha életelvünkkel tesszük a példázat tanulságát, melyet egyetlen mondatban így lehetne összefoglalni: Engedelmesek legyetek Isten iránt! Tartsátok meg a parancsolatokat, kivétel nélkül mindeniket! Ha Isten nevét ajkatokra vesztitek, úgy tegyétek, hogy az ne káromlás, hanem imádság legyen. Ha szüleitek szeretetét elfogadtátok, viszonzózatok azt tisztelettel és szeretettel. Ha Isten szeretetét meghálálni akarjátok, szeretetből, tiszta szívvel és igaz lélekkel imádjátok Őt. Ha embertársaitok szeretetére, megbecsülésére vágytok, szeretetet és megbecsülést adjatok cserébe, és mindezeket túl vessétek el magatoktól az önzést, s induljatok el Jézus nyomában, aki elvezet ide, e megszentelt hajlékba, ahol feleletet találtok győtrő lelki kérdésekre és nyugalmat a ti lelkeiteknek. Amen.

MIKLÓS ISTVÁN

„PÉLDÁT ADTAM NÉKTEK“

Úrvacsorára előkészítő beszéd

Jn 13,15

Valahányszor a megterített úrasztala mellett állok, melyen az emlékezés jegei, a kenyér és bor láthatók, lelki szemeim előtt kitérül a Biblia világának az a része, melyből egy nagyon szenvedő, búcsúzó ember alakja bontakozik ki. Gondolatban és érzésben végigkísérem ezt az embert, a Názáreti Jézust a maga életútján, úgy, ahogy az evangéliumokból megismertem, a bölcsőtől a koporsóig. Ismerve életének célját, amit ő Istenországának nevez, kutatom, keresem benne azt a csodálatos erőt, mely nemcsak személyes jelenlétében hat hallgatóságára, hanem századokon keresztül s csaknem két évezred leforgása alatt éreztette hatását az emberiség történelmében, nemcsak a vallásos gondolkodás fejlődésében, hanem a tudományok és művészetek birodalmában is. Valóban tapasztalható az ember életének általa megfogalmazott célja: „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes“ (Mt 5,48). Ez az erő nem más, mint Isten lelke őbenne, melynek legnagyobb megnyilatkozása Isten és ember iránti határtalan szeretete, mely őt Isten és ember szolgálatába állította. Igen, szolgálat, mely nála nem hangulat dolga, nem időleges, hanem állandó hivatás, aminek van értelme, értéke, amiért érdemes élni és az életet is feláldozni. Ha nem így lett volna, az első fájdalmas csalódás alkalmával, mikor keserűen tapasztalta, hogy egy próféta sem kedves az ő házájában, lemondott volna e magasztos életcélról.

Ez ünnepélyes alkalommal szemtől szemben állunk Jézussal. Hiszen ez az asztal az ő életét, munkásságát, tanításait, szenvedéseit és halálát jelképezi. Azért jöttünk és állunk ki ez asztalhoz, hogy róla emlékezzünk, példáját köves-sük, s az általa megjelölt célt legjobb igyekezetünkkel szolgáljuk. Járuljunk hozzá, tegyünk valamit mi is Istenországa megvalósítása érdekében. Igaz, ez a vállalkozás lehet sokak számára elérhetetlen képzelet, hiú ábránd, de lehet sokunk számára élő valóság, ha tanításait elfogadjuk, azok szerint élünk, és példáját követjük.

Elhangzott Brassóban az 1981. márc. 1-én tartott Zsinati Főtanács istentiszteletén.

Jézus gyermekkorában csodálattal bámulta a jeruzsálemi templomot s benne az ünneplő sokaságot. Annyira hatott rá az ünnepi hangulat, az istentisztelet, hogy mindenkiről, még szüleiről is megfeledkezett. Valósággal rabja lett e lelki élménynek. Gyermeklelkében itt fogant meg az a gondolat, hogy neki Isten dolgaival kell foglalkoznia. Tudod-e példáját követni? Akarsz-e, tudsz-e legalább ilyenkor, mikor a megterített asztal vendége kívánsz lenni, a magad és Isten közötti kapcsolatot valóságával foglalkozni? Ha igen, méltó vagy, hogy vendége légy az úrasztalán.

A jeruzsálemi templomi jelenet után nem ismerjük közelebbről Jézus életét. Csupán annyit említ az evangélium, hogy „...gyarapodék bölcsességben, testének állapotában, Isten és emberek előtt való kedvességben“. Kérdezzük önmagunktól most, itt e helyen: gyarapodtunk-e eléggé bölcsességben ahhoz, hogy Isten gyermekeinek vallhassuk magunkat? Emberi magatartásunk, legalább megközelítőleg, volt-e vagy van-e olyan, hogy Isten és emberek előtt kedvesek legyünk? Ha igen, méltók vagyunk, hogy részesüljünk e kenyérből és borból.

Amikor Jézus keresztség alá hajtotta fejét, pályája kezdetén, 30 éves korában, az evangéliumi tudósítások szerint megnyílt az ég és szózat hallatszott: „Te vagy az én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm.“

Minden idők ifjúságának volt, van és lesz pályakezdési gondja, jövőbe tekintése, terve, álma. Vizsgáljuk meg önmagunkat, milyenek ma, vagy milyenek voltak ezek a tervek. Önző érdeket szolgálók csupán, vagy másokat is boldogítani kívánók? Volt-e, vagy van-e benne magasabbrendű élethivatás, vagy egyszerűen pusztán foglalkozás vagy gazdagodási lehetőség? Ha úgy ítéljük meg magunkat, hogy mások boldogságát is szolgáló, igazi hivatásérzettel indultunk el akár egyházi, akár világi pályánkon és megfeleltünk e hivatásnak, akkor Jézus példáját követve mi is meghalljuk: Te vagy az én szerelmes fiam, benned gyönyörködöm; akkor méltók vagyunk e szeretetvendégségre.

Nem volt, nincs és nem is lesz ember, aki sose találkozott volna vagy ne találkozna az élet kísértéseivel és csábításaival. Ez életünk velejárója, kivétel nincs. Jézus sem volt kivétel, neki is meg kellett küzdenie a csábítással. Választania kellett a mulandó földi javak, hírnév, dicsőség és az áldott szegénységgel járó igazság, emberség, tiszta lelkiismeret, Isten között. Itt is példát adott. Ebből a súlyos lelki harcából is győztesen került ki, önmagát győzte le. Bár az ember fiának nem volt hova fejét lehajtania, de amikor és ahol lehajtotta, tiszta lelkiismerettel, nyugodtan tette.

Kétfelől hallod a szót. Egyik kívülről, hangos ígéretekkel közeledik feléd, másik lelked mélyéről csendesen, de határozottan, lelket megnyugtatóan figyelmeztet. Melyiket hallod meg, melyiket követed? Ha tudsz így felelni: „Távozz tőlem, sátn“, akkor te is győztél, méltó vagy, hogy kiállhass az úrasztalához.

Jézus nemcsak emberi magatartásával, személyes cselekedeteivel, hanem tanításaival is példát adott. A Hegyi Beszéd és az Istenországáról szóló példázatai a legszebb tanítások, amit ember valaha is elmondott. Emlékszel a könyörülő szamaritánus példázatára? Hányszor jártad végig a földi terek veszélyes útjait? Találtál-e elhagyott, vérében fekvő vagy szenvedő, segítségért könyörgő embert? Ellenségnek tartottad, vagy barátnak? Magára hagyta, vagy segítettél rajta, még akkor is, ha ellenség volt? Ha könyörültél, Jézus tanításai szerint cselekedtél, méltó vagy, hogy igaz tanítványnak neveztesse!

Magam előtt látom az utolsó vacsora jelenetét, úgy is, ahogy az evangéliumok közlik, és úgy is, ahogy a középkori festő, Leonardo da Vinci híres alkotásában megörökíti. Mind a leírás, mind a festő a nagy megbízatást vállaló, de sokat csalódott, szenvedő Jézus utolsó napjainak eseményeiről és látszólagos bukásában is hősies magatartásáról tanuskodik. János evangéliumában a lábmosás esetével találkozunk, mely a többi evangéliumból hiányzik. Nem kívánjuk boncolgatni a leírás hitelességét, a lényegre nézzük, amit az kifejez. Ez pedig a szolgálát, mely figyelmeztet, hogy a szolgáló nem nagyobb az ő Uránál, sem a követ annál, aki őt megbízatással elküldte. Vagyis más kifejezéssel: „... az embernek fia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon...“

Fájdalmasan hangzik e kifejezés: az utolsó vacsora. Búcsúzást, elválást jelent. Akkor is szomorú, fájdalmas, ha az elválásban benne rejlik a visszatérés ígérete. De még szomorúbb Jézus „utolsó vacsorája“, mert ez a halállal szembenézőnek lelki vívódását, győtremlmét fejezi ki.

Jézus végrendelezik. Mit adhat az az ember tanítványainak, barátainak, akinek semmije sincs?! Azt, amit eddig már adott, Isten és ember iránti szerete-

tét, miről egész életével bizonyosságot tett, és Istenbe vetett feltétlen hitét, ami minden cselekedetében és egész magatartásában megnyilatkozott.

Az isteni törvények szerint te is elérkezel egyszer életutad végére, gyötrelmeid Getsemáné-kertjébe. Könyörögsz te is majd: „Atyám, ha lehetséges, múljék el tőlem e keserű pohár.” Tudod-e majd tovább folytatni: — „De ne úgy legyen, amint én akarom, hanem úgy, amint te”, vagy lázadazol az ég ellen és minden ellen, ami körülvesz? Bele tudsz-e nyugodni az Ő akaratába? Ha igen, Jézus itt is példát adott.

A „nagy csalódás” a te lelkedből is kisajtolja egyszer elhagyatottságod keserű jajszavát: „...szomorú az én lelkem mindhalálíg!” S fájdalomban te is felsóhajtasz: „Én istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?” Elhagyatottságodból vissza tudsz-e térni úgy, hogy isteni megbocsátásért könyörögj azokért, akik téged valaha is bántottak, hogy aztán végül kibékülten, megnyugodva az Atya kezébe tedd le a te lelkedet? Ha igen, Jézus példáját követed. Az ő nyomdokain léped át az élet és halál határát.

Jézus a lelki kincsek és szolgálata példaadása mellett az utolsó vacsora alkalmával látható, anyagi emléket is adott. A mindennapi élet nélkülözhetetlen táplálékát, a kenyeret és a bort, mint az ő megtöretett testének és kiontott vérenek szimbólumait. Ezek a maradandó emlékek most is itt vannak az asztalon.

Mindenkinek vannak emlékei. A kenyér és bor vétele visszavezet a múltba, megnyugtat a jelenben, s biztos út a jövő felé. Emlékezzünk mindnyájan! Én is emlékezem e helyen, ahol megkezdtem életem pályáját. Látom a 42 évvel ezelőtti önmagamot. Látom az egyházközösség akkori törhetetlen hitű, próféták sorsát viselő, vasakarátú, erős, munkabíró lelkészét, munkás gyülekezetét, akkori gyermekeit, ifjait és véneit. Isten tegye áldottá emlékezésünket, s adjon erőt hivatásunk maradéknélküli teljesítéséhez, Jézus példája követésére, hogy amiként ő cselekedett, mi is akképpen cselekedjünk. Amen.

FÜLÖP DEZSŐ

A SZOLGÁLATRA VALÓ ELKÖTELEZÉS

Lelkészársaim nevében őszinte tisztelettel köszönöm a Főtisztelendő Úr főpásztori, de ugyanakkor atyai szavait, melyekkel szólott hozzánk.

Ebben az ünnepi órában úgy érezzük, hogy Isten és szüleink után elsősorban egyházunknak tartozunk hálával és köszönettel. Ugyanilyen tisztelettel és elismeréssel gondolunk Szocialista Köztársaságunkra. Jöleső érzések között gondolunk arra, hogy országunkban a vallásszabadság, a felekezetek közötti testvéri kapcsolat, az ember és a munka megbecsülése, a béke és a biztonság élő valóság.

Köszönetünk hiányos lenne, ha elfeledkeznénk teológus éveinkről, tanárainkról, akik felelősségteljesen, minden igyekezetükkel azon fáradoztak, hogy minket bevezessenek a teológiai tudományok világába és felkészítsenek a lelkeszi szolgálatra. Ezzel a felkészültséggel és hivatástudattal vállaltuk a lelkeszi munkát, nem mint külső kényszert, hanem mint hivatást, nem mint pusztá megélhetést, hanem mint hűséges szolgálatot. Mi, késői tanítványok, Jézus evangéliumának hirdetői céltudatosan, hittel, erős akarattal és kitartással arra törekszünk, hogy híveink, akiknek szolgálatában állunk, megismerjék az evangéliumot. Isten nem elérhetetlen távol-ságban és magasságban uralkodik a világ felett, mert ő a mi szerető, gondviselő Atyánk. Minden benne hívő ember el tud jutni hozzá és megtalálhatja őt, ha lélekben és igazságban közeledik feléje. Mert Isten mindenütt jelen van, „őbenne élünk, mozgunk és vagyunk”. Jézus evangéliuma szerint az embernek megvan a lehetősége arra, hogy a tökéletesedés útján szüntelenül előbbre haladjon, hogy embertársait testvérként szeresse, hogy életében az örökérvényű értékeket keresse és azokat szolgálja.

Főtisztelendő Püspök Úr atyai szavai a lelkeszi hivatás felelősségteljes vállalására, Isten és az ember szolgálatára serkentenek. Úgy, amint Balázs Ferenc vallotta: „Elvetem magam a rög alá, hadd lám, kikelek-e, lesz-e rajtam virág, termek-e gyümölcsöt?”

Ezekkel a gondolatokkal köszönöm meg felavatott lelkészársaim nevében a Főtisztelendő Úr útmutatását. A gondviselő Isten áldja meg egyházunkat, hazánkat és az egész emberiséget. Amen.